RAMOWA KONCEPCJA

Strategii Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

Aktywne, silne i odporne społeczeństwo obywatelskie filarem rozwoju i bezpieczeństwa państwa

Ramowa koncepcja Strategii Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Ramowa koncepcja Strategii opiera się na założeniu, że aktywne, silne i odporne społeczeństwo obywatelskie jest fundamentem nowoczesnego państwa.

Rozwój społeczeństwa obywatelskiego nie jest celem samym w sobie, lecz środkiem prowadzącym do wzrostu kapitału społecznego, poprawy jakości współzarządzania sprawami publicznymi oraz zwiększenia zdolności państwa i wspólnot lokalnych do radzenia sobie z kryzysami i zagrożeniami.

TRZY CELE STRATEGII

Koncepcja Strategii opiera się na trzech wzajemnie powiązanych celach strategicznych:

- wspieranie rozwoju aktywności obywatelskiej,
- wzmacnianie potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego i rozwoju ich współpracy z sektorem publicznym,
- budowanie i wzmacnianie odporności społecznej.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CELE STRATEGICZNE

Aktywne społeczeństwo obywatelskie

Celem interwencji w tym obszarze jest **tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi aktywności obywatelskiej** w każdej społeczności i na każdym etapie życia obywateli.

Planowane kierunki działań obejmują:

- rozwój edukacji obywatelskiej,
- wspieranie rozwoju wolontariatu,
- wzmacnianie spójności społecznej,
- przeciwdziałanie wykluczeniu,
- rozwój nowych form uczestnictwa, w tym partycypacji cyfrowej.

Silne społeczeństwo obywatelskie

Logika interwencji opiera się na **wzmacnianiu potencjału instytucjonalnego, organizacyjnego, kadrowego i finansowego organizacji społeczeństwa obywatelskiego**, a także rozwijaniu trwałych mechanizmów współpracy międzysektorowej. Proponowane działania mają na celu:

- profesjonalizację sektora organizacji społeczeństwa obywatelskiego,
- rozwój ich potencjału i kompetencji,
- transformację cyfrową oraz wyrównywanie szans rozwojowych organizacji funkcjonujących na obszarach o słabszym potencjale instytucjonalnym.

Odporne społeczeństwo obywatelskie

Logika interwencji w tym obszarze opiera się **na rozwijaniu zdolności samoorganizacji społecznej, wolontariatu kryzysowego, współpracy lokalnej oraz udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego** w działaniach związanych z ochroną ludności i obroną cywilną czy zarządzaniem kryzysowym.

Aktywni obywatele oraz silne organizacje społeczeństwa obywatelskiego ułatwiają szybkie mobilizowanie lokalnych zasobów, zwiększają zdolność społeczeństwa do adaptacji, reagowania i odbudowy po sytuacjach kryzysowych.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CELE STRATEGICZNE I PRIORYTETY

Aktywne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTETY

- Rozwój edukacji obywatelskiej
- Rozwój wolontariatu
- Podnoszenie poziomu zaufania społecznego i spójności społecznej
- Rozwój obywatelskiego dialogu, partycypacji i nowych form aktywności obywatelskiej
- Rozwój lokalnej infrastruktury i narzędzi sprzyjających aktywności obywatelskiej

Silne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTETY

- Budowanie stabilności finansowej organizacji i wspieranie dywersyfikacji źródeł ich finansowania
- Wspieranie profesjonalizacji, rozwoju organizacyjnego i podnoszenie trwałości organizacji społeczeństwa obywatelskiego
- Doskonalenie systemu zlecania zadań publicznych
- Wyrównywanie szans wynikających z uwarunkowań terytorialnych i rozwój organizacji lokalnych
- Rozwój partnerstwa publiczno-społecznego i doskonalenie współpracy administracji publicznej z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego

Odporne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTETY

- Zwiększenie udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zarządzania kryzysowego, wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych i powstawania sieci pomocy sąsiedzkiej
- Rozwój wolontariatu kryzysowego
- Budowanie zdolności organizacji i wspólnot lokalnych do reagowania na sytuacje kryzysowe oraz długotrwałe zagrożenia

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Aktywne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Rozwój edukacji obywatelskiej

Aktywne społeczeństwo obywatelskie opiera się na obywatelach posiadających wiedzę, umiejętności i prezentujących postawy umożliwiające świadome, zaangażowane i odpowiedzialne uczestnictwo w życiu społecznym.

Edukacja obywatelska obejmuje zarówno przekazywanie wiedzy na temat funkcjonowania państwa, samorządu terytorialnego, demokracji, praw człowieka i społeczeństwa obywatelskiego, jak również kształtowanie umiejętności niezbędnych do współpracy, dialogu, rozwiązywania problemów oraz angażowania się w działania na rzecz wspólnot lokalnych i dobra wspólnego.

Realizacja priorytetu będzie koncentrować się na wspieraniu ustawicznej edukacji obywatelskiej dla wszystkich grup wiekowych, **rozwoju innowacyjnych programów** praktycznego uczenia samorządności i partycypacji oraz **wzmacnianiu kompetencji** obywatelskich, społecznych i umiejętności współdziałania. Efektem działań powinien być wzrost świadomości obywatelskiej, większa gotowość do angażowania się w sprawy publiczne oraz rozwój aktywnych postaw obywatelskich.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Aktywne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Rozwój wolontariatu

Wolontariat odgrywa istotną rolę w budowaniu kapitału społecznego, wzmacnianiu więzi międzyludzkich oraz rozwijaniu zaufania i solidarności społecznej. Sprzyja współpracy, integracji społecznej i rozwojowi aktywnych, odpornych wspólnot. Umożliwia również zdobywanie i rozwijanie kompetencji społecznych, obywatelskich i zawodowych, takich jak umiejętność pracy zespołowej, komunikacji, organizacji działań czy przywództwa, a dla wielu osób stanowi pierwszy krok do szerszego uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim, prowadząc do większego zaangażowania w działalność organizacji, realizację inicjatyw lokalnych oraz inne formy aktywności obywatelskiej.

Realizacja priorytetu będzie ukierunkowana na popularyzację aktywności wolontariackiej, rozwój wolontariatu systematycznego, kompetencyjnego, specjalistycznego, szkolnego i akademickiego, a także wspieranie rozwoju nowych form wolontariatu i różnorodnych ścieżek angażowania się w wolontariat. Efektem działań powinno być zwiększenie liczby osób angażujących się w działania na rzecz wspólnot lokalnych i dobra wspólnego, wzrost dostępności różnorodnych form wolontariatu oraz wzmocnienie jego roli jako trwałego elementu aktywności obywatelskiej na poziomie wspólnotowym, lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Aktywne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Podnoszenie poziomu zaufania społecznego i spójności społecznej

Zaufanie społeczne, solidarność i spójność społeczna są kluczowymi warunkami rozwoju aktywnego społeczeństwa obywatelskiego i decydują o poziomie kapitału społecznego. Wzmacniają one zdolność obywateli do współpracy, samoorganizacji i wspólnego działania na rzecz dobra wspólnego, a także sprzyjają budowaniu silnych i zintegrowanych wspólnot lokalnych.

Realizacja priorytetu będzie obejmować wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich, rozwój programów integracyjnych i międzypokoleniowych, wzmacnianie dialogu społecznego oraz zwiększanie aktywności grup o niskim poziomie uczestnictwa społecznego i zagrożonych wykluczeniem. Ważnym elementem działań będzie również rozwój mediów obywatelskich oraz zwiększanie dostępności usług społecznych blisko miejsca zamieszkania. Efektem działań powinien być wzrost poziomu zaufania społecznego, większa integracja społeczności lokalnych oraz zwiększenie gotowości obywateli do współpracy i zaangażowania społecznego.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Aktywne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Rozwój obywatelskiego dialogu, partycypacji i nowych form aktywności obywatelskiej

Aktywne społeczeństwo obywatelskie wymaga skutecznych mechanizmów dialogu i współdecydowania, które umożliwiają obywatelom realny udział w kształtowaniu spraw publicznych. Partycypacja obywatelska wzmacnia poczucie współodpowiedzialności za rozwój wspólnot i państwa oraz zwiększa skuteczność i społeczną akceptację podejmowanych decyzji. Dzięki aktywnemu włączaniu obywateli w procesy decyzyjne możliwe jest lepsze rozpoznawanie potrzeb społecznych, budowanie zaufania do instytucji publicznych oraz tworzenie polityk publicznych bardziej odpowiadających oczekiwaniom mieszkańców.

Realizacja priorytetu będzie koncentrować się na rozwoju narzędzi konsultacji społecznych, debat i paneli obywatelskich, wspieraniu demokracji partycypacyjnej oraz wzmacnianiu roli rad i zespołów inicjatywnych lub opiniujących. Istotnym kierunkiem działań będzie także **wykorzystanie sztucznej inteligencji i nowych technologii na rzecz rozwoju aktywności obywatelskiej**. Efektem działań powinno być zwiększenie udziału obywateli w procesach decyzyjnych, rozwój nowoczesnych form zaangażowania obywatelskiego, umocnienie dialogu między obywatelami a instytucjami publicznymi oraz wzrost zaufania społecznego do procesów demokratycznych.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Aktywne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Rozwój lokalnej infrastruktury i narzędzi sprzyjających aktywności obywatelskiej

Aktywność obywatelska wymaga odpowiednich warunków organizacyjnych, infrastrukturalnych i społecznych. Współczesne społeczeństwo obywatelskie potrzebuje dostępnej i różnorodnej infrastruktury wspierającej aktywność mieszkańców, obejmującej zarówno miejsca spotkań i integracji, jak i rozwiązania organizacyjne, finansowe, informacyjne oraz technologiczne. Lokalne centra aktywności obywatelskiej lub centra organizacji pozarządowych, świetlice, biblioteki, obiekty sportowe, oświatowe i kulturalne, przestrzenie współdzielone czy platformy cyfrowe stanowią ważne elementy ekosystemu wspierającego zaangażowanie obywateli.

Realizacja priorytetu będzie obejmować wspieranie rozwoju lokalnej infrastruktury społeczeństwa obywatelskiego, miejsc aktywności obywatelskiej oraz rozwiązań ułatwiających współpracę mieszkańców, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i instytucji publicznych. Wzmacniane będą także **lokalne systemy wsparcia dla aktywności obywatelskiej i inicjatyw oddolnych**. Rezultatem realizacji priorytetu będzie poprawa warunków rozwoju aktywności obywatelskiej, zwiększenie dostępności infrastruktury wspierającej zaangażowanie społeczne oraz wzmocnienie potencjału wspólnot lokalnych do zaangażowania obywateli w działania na rzecz dobra wspólnego. Działania te będą również sprzyjać wzmacnianiu spójności społecznej i demokratycznej pomiędzy różnymi regionami i wspólnotami lokalnymi.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Silne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Budowanie stabilności finansowej organizacji i wspieranie dywersyfikacji źródeł ich finansowania

Stabilność finansowa jest jednym z podstawowych warunków siły i trwałości organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Budowanie silnego społeczeństwa obywatelskiego wymaga tworzenia warunków sprzyjających finansowej samodzielności i odporności organizacji. Szczególne znaczenie ma rozwój zróżnicowanych mechanizmów finansowania, obejmujących zarówno środki publiczne, jak i filantropię indywidualną czy korporacyjną, działalność ekonomiczną organizacji oraz różnorodne formy pozyskiwania środków od obywateli i przedsiębiorców. Takie podejście zwiększa niezależność organizacji oraz wzmacnia ich zdolność do realizowania misji i celów statutowych.

Realizacja priorytetu będzie obejmować wspieranie rozwoju finansowania wieloletniego, grantów instytucjonalnych oraz finansowania kosztów pośrednich i infrastrukturalnych, rozwój filantropii, fundraisingu i mechanizmów podatkowych wspierających darczyńców, a także wzmacnianie ekonomii społecznej. Efektem działań powinno być zwiększenie stabilności finansowej organizacji, większa dywersyfikacja źródeł finansowania oraz wzrost ich zdolności do prowadzenia długofalowej działalności na rzecz społeczności lokalnych i całego społeczeństwa.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Silne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Doskonalenie systemu zlecania zadań publicznych

Zlecanie organizacjom społeczeństwa obywatelskiego realizacji zadań publicznych jest jednym z instrumentów współpracy państwa i samorządów ze społeczeństwem obywatelskim. Dobrze funkcjonujący system zlecania zadań powinien sprzyjać partnerstwu, efektywności oraz długofalowemu rozwojowi organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a w rezultacie podnoszeniu jakości życia społeczeństwa. Obecny model oparty jest w dużej mierze na krótkoterminowych konkursach i procedurach koncentrujących się na rozliczaniu kosztów wykonywanych zadań. Ogranicza to możliwość strategicznego planowania działań i nie zawsze pozwala w pełni wykorzystywać potencjał organizacji. Rozwój nowoczesnego systemu zlecania zadań wymaga większego zaufania do organizacji społeczeństwa obywatelskiego, uproszczenia procedur oraz skoncentrowania oceny realizowanych działań na osiąganych rezultatach.

Realizacja priorytetu będzie ukierunkowana na upowszechnianie wieloletnich form finansowania zadań publicznych, upraszczanie i cyfryzację procedur konkursowych oraz rozwój modelu rozliczania opartego na osiąganych rezultatach. Owocem działań powinno być zwiększenie efektywności współpracy sektora publicznego i obywatelskiego, ograniczenie barier administracyjnych oraz poprawa jakości realizowanych zadań publicznych.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Silne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Wspieranie profesjonalizacji, rozwoju organizacyjnego i podnoszenie trwałości organizacji społeczeństwa obywatelskiego

Siła społeczeństwa obywatelskiego zależy nie tylko od liczby organizacji, ale przede wszystkim od ich zdolności do skutecznego i stabilnego działania.

Profesjonalizacja organizacji społeczeństwa obywatelskiego nie oznacza rezygnacji z ich społecznego i obywatelskiego charakteru, lecz wzmacnianie zdolności do skutecznej realizacji misji publicznej. Ważnym elementem tego procesu jest rozwój współpracy i sieciowania organizacji, wymiana doświadczeń, budowanie wspólnych standardów działania oraz wykorzystanie nowych technologii zwiększających efektywność, profesjonalizm i dostępność podejmowanej przez organizacje działalności pożytku publicznego.

Realizacja priorytetu będzie obejmować wspieranie liderów społeczeństwa obywatelskiego i kadr organizacji, rozwój współpracy partnerskiej, sieciowej i federacyjnej, a także wzmacnianie kompetencji cyfrowych oraz rozwój nowoczesnych narzędzi informacyjnych i komunikacyjnych. Efektem działań powinno być zwiększenie profesjonalizmu organizacji społeczeństwa obywatelskiego, poprawa ich zdolności organizacyjnej oraz wzrost trwałości instytucjonalnej całego sektora obywatelskiego.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Silne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Wyrównywanie szans wynikających z uwarunkowań terytorialnych i rozwój organizacji lokalnych

Budowanie silnego społeczeństwa obywatelskiego wymaga działań zmierzających do wyrównywania szans rozwojowych i łagodzenia skutków niekorzystnych uwarunkowań terytorialnych.

Szczególnego wsparcia potrzebują nieformalne inicjatywy oddolne, nowo powstające organizacje i lokalni liderzy, którzy często stanowią podstawę aktywności społecznej oraz budowania kapitału społecznego w społecznościach. Istotne znaczenie będzie miało docieranie do osób i środowisk rzadziej uczestniczących w życiu publicznym, w tym mieszkańców obszarów wiejskich, peryferyjnych i zagrożonych wykluczeniem komunikacyjnym.

Realizacja priorytetu będzie obejmować rozwój mechanizmów mikrograntowych i regrantingowych, wspieranie nowych organizacji i liderów lokalnych, a także działania wzmacniające aktywność obywatelską na terenach wiejskich oraz przeciwdziałające skutkom wykluczenia transportowego. Efektem działań powinny być wzrost spójności społecznej, zmniejszenie nierówności rozwojowych pomiędzy organizacjami, zwiększenie liczby inicjatyw lokalnych oraz wyrównywanie i wzmacnianie potencjału społeczeństwa obywatelskiego w całym kraju.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Silne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Rozwój partnerstwa publiczno-społecznego i doskonalenie współpracy administracji publicznej z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego

Nowoczesne państwo potrzebuje trwałej współpracy z obywatelami i ich organizacjami.

Partnerstwo publiczno-społeczne powinno wykraczać poza finansowanie projektów czy zlecanie zadań publicznych, obejmując współtworzenie polityk publicznych, planowanie działań rozwojowych oraz wspólne rozwiązywanie problemów społecznych. Wymaga to rozwijania standardów współpracy, wzmacniania kompetencji i mechanizmów współpracy zarówno po stronie administracji publicznej jak i w organizacjach społeczeństwa obywatelskiego, a także tworzenia rozwiązań umożliwiających skuteczny dialog i współdziałanie.

Realizacja priorytetu będzie obejmować rozwój standardów współpracy i partnerstwa publiczno-społecznego, wspieranie szkoleń i działań wzmacniających współpracę międzysektorową oraz zwiększanie udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w wykonywaniu usług społecznych i rynku zamówień publicznych. Efektem działań powinno być pogłębienie współpracy administracji publicznej z organizacjami, wzrost jakości współtworzenia polityk publicznych oraz zwiększenie udziału obywateli we współzarządzaniu sprawami publicznymi.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Odporne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Zwiększenie udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zarządzania kryzysowego, wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych i powstawania sieci pomocy sąsiedzkiej

Budowanie odporności państwa wymaga podejścia obejmującego całe społeczeństwo, w którym administracja publiczna, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, sektor prywatny oraz mieszkańcy współuczestniczą w przygotowaniu do sytuacji kryzysowych, a następnie reagowaniu i odbudowie po sytuacjach kryzysowych.

Odporność społeczna w znacznym stopniu zależy od zdolności obywateli i ich organizacji do współpracy z instytucjami publicznymi w sytuacjach zagrożeń i kryzysów.

Realizacja priorytetu będzie obejmować rozwój partnerstw kryzysowych i procedur współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, włączanie organizacji do lokalnych i regionalnych procesów planowania, ćwiczeń oraz ewaluacji systemów ochrony ludności, wspieranie samoorganizacji mieszkańców i sieci pomocy sąsiedzkiej oraz rozwój lokalnych programów odporności społecznej. Efektem działań powinno być zwiększenie i usprawnienie udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej, wzrost zdolności społeczności lokalnych do wzajemnego wspierania się oraz poprawa gotowości do reagowania na kryzysy i zagrożenia.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Odporne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Rozwój wolontariatu kryzysowego

Wolontariat kryzysowy stanowi szczególną formę aktywności obywatelskiej ukierunkowaną na udzielanie pomocy w sytuacjach zagrożeń, katastrof, klęsk żywiołowych oraz innych zdarzeń nadzwyczajnych.

Skuteczność wolontariatu kryzysowego zależy od odpowiedniego przygotowania organizacyjnego, kompetencji wolontariuszy oraz sprawnych mechanizmów współpracy ze służbami publicznymi i organizacjami ratowniczymi. Konieczne jest budowanie systemowych rozwiązań umożliwiających szybkie uruchamianie zasobów społecznych tam, gdzie są najbardziej potrzebne.

Realizacja priorytetu będzie obejmować wspieranie szkoleń i certyfikacji wolontariuszy, rozwój lokalnych systemów szybkiej mobilizacji oraz integrację wolontariatu kryzysowego z systemami ochrony ludności i obrony cywilnej. Efektem działań powinno być zwiększenie liczby przygotowanych wolontariuszy, poprawa sprawności reagowania na sytuacje nadzwyczajne oraz większe wykorzystanie potencjału obywatelskiego w działaniach pomocowych.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CEL STRATEGICZNY

Odporne społeczeństwo obywatelskie

PRIORYTET

Budowanie zdolności organizacji i wspólnot lokalnych do reagowania na sytuacje kryzysowe oraz długotrwałe zagrożenia

Odporność społeczeństwa nie sprowadza się wyłącznie do przygotowania się i osiągnięcia zdolności reagowania na zdarzenia nadzwyczajne i niespodziewane. Obejmuje ona również umiejętność funkcjonowania i adaptacji w warunkach długotrwałych stanów zagrożeń społecznych, gospodarczych, środowiskowych czy bezpieczeństwa, a następnie oznacza również zdolność do usuwania skutków tych stanów i odbudowy oraz uczenia się na podstawie wcześniejszych doświadczeń. Kluczowe znaczenie ma tutaj zdolność organizacji społeczeństwa obywatelskiego i społeczności lokalnych do utrzymywania ciągłości działania, współpracy oraz wzajemnego wsparcia nawet w trudnych warunkach.

Realizacja priorytetu będzie obejmować rozwój edukacji w zakresie przeciwdziałania kryzysom i przygotowania na nie, bezpieczeństwa i reagowania kryzysowego, ale również budowanie lokalnych zasobów strategicznych i mechanizmów wzajemnego wsparcia organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacnianie gotowości operacyjnej organizacji ratowniczych i pomocowych. Efektem działań powinno być zwiększenie zdolności adaptacyjnych organizacji i wspólnot lokalnych, poprawa przygotowania społeczeństwa na sytuacje nadzwyczajne i kryzysowe oraz wzmocnienie odporności państwa.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I KIERUNKI DZIAŁANIA

CEL STRATEGICZNY	Aktywne społeczeństwo obywatelskie		
PRIORYTETY	**KIERUNKI DZIAŁANIA**		
Rozwój edukacji obywatelskiej	Wspieranie rozwoju ustawicznej edukacji obywatelskiej dla wszystkich grup wiekowych.	Wspieranie innowacji i programów praktycznego uczenia samorządności i partycypacji w szkołach i na uczelniach.	Budowanie kompetencji obywatelskich, społecznych i umiejętności współdziałania.
Rozwój wolontariatu	Wspieranie rozwoju wolontariatu systematycznego, jego organizatorów i koordynatorów.	Wspieranie rozwoju wolontariatu kompetencyjnego, specjalistycznego, szkolnego i akademickiego.	Wspieranie rozwoju nowych form wolontariatu i różnorodnych ścieżek angażowania się w wolontariat.
Podnoszenie poziomu zaufania społecznego i spójności społecznej	Wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich i zwiększanie dostępności usług społecznych blisko miejsca zamieszkania.	Rozwój programów integracyjnych, międzypokoleniowych oraz rozwój mediów obywatelskich wspierających dialog i integrujących społeczności.	Rozwój programów wspierających aktywność i integrację grup o niskim poziomie uczestnictwa społecznego oraz zagrożonych wykluczeniem, w tym wykluczeniem cyfrowym.
Rozwój obywatelskiego dialogu, partycypacji i nowych form aktywności obywatelskiej	Rozwój narzędzi usprawniających procesy konsultacji społecznych, paneli i debat obywatelskich, demokracji bezpośredniej i innych form dialogu z obywatelem.	Wspieranie wykorzystania AI i nowych technologii dla rozwoju aktywności obywatelskiej.	Wspieranie rozwoju demokracji partycypacyjnej oraz wzmacnianie roli rad i zespołów doradczych.
Rozwój lokalnej infrastruktury i narzędzi sprzyjających aktywności obywatelskiej	Wspieranie tworzenia oraz wzmacnianie istniejących lokalnych partnerstw na rzecz rozwoju aktywności obywatelskiej.	Wspieranie rozwoju infrastruktury i zasobów umożliwiających aktywność obywateli i ich organizacji.	Wspieranie rozwoju obywatelskiej aktywności kulturalnej, sportowej oraz promującej lokalne dziedzictwo i tradycje.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I KIERUNKI DZIAŁANIA

CEL STRATEGICZNY	Silne społeczeństwo obywatelskie		
PRIORYTETY	**KIERUNKI DZIAŁANIA**		
Budowanie stabilności finansowej organizacji i wspieranie dywersyfikacji źródeł ich finansowania	Wspieranie rozwoju finansowania wieloletniego, systemu grantów instytucjonalnych oraz inansowania kosztów pośrednich i infrastrukturalnych.	Wspieranie rozwoju filantropii indywidualnej i korporacyjnej, crowdfundingu i różnorodnych form fundraisingu, a także mechanizmów podatkowych dla darczyńców.	Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.
Doskonalenie systemu zlecania zadań publicznych	Upowszechnienie umów wieloletnich.	Uproszczenie procedur konkursowych i cyfryzacja konkursów.	Zmiana systemu rozliczania na rezultaty zamiast kosztów.
Wspieranie profesjonalizacji, rozwoju organizacyjnego i podnoszenie trwałości organizacji społeczeństwa obywatelskiego	Wspieranie liderów społeczeństwa obywatelskiego oraz kluczowych kadr dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego.	Wspieranie federalizowania i sieciowania organizacji oraz tworzenia partnerstw między nimi.	Wspieranie rozwoju kompetencji cyfrowych i rozwoju serwisów informacyjnych prezentujących działalność organizacji.
Wyrównywanie szans wynikających z uwarunkowań terytorialnych i rozwój organizacji lokalnych	Rozwój mikrograntów i regrantingu na poziomie regionalnym oraz lokalnym.	Wspieranie nowych organizacji lokalnych i ich liderów oraz wspieranie inicjatyw nieformalnych.	Wspieranie rozwoju organizacji na terenach wiejskich oraz w małych miastach i przeciwdziałanie skutkom wykluczenia transportowego.
Rozwój partnerstwa publiczno-społecznego i doskonalenie współpracy administracji publicznej z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego	Wypracowanie systemu standardów współpracy i rozwój partnerstwa i upowszechnianie modelu partnerstwa publiczno-społecznego.	Wspieranie szkoleń doskonalących współpracę między administracją publiczną a organizacjami oraz praktykę współtworzenia programów współpracy.	Rozwój klauzul społecznych i zwiększanie udziału organizacji w rynku zamówień publicznych.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

CELE STRATEGICZNE, PRIORYTETY I KIERUNKI DZIAŁANIA

CEL STRATEGICZNY	Odporne społeczeństwo obywatelskie		
PRIORYTETY	**KIERUNKI DZIAŁANIA**		
Zwiększenie udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej oraz zarządzania kryzysowego, wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnychi powstawania sieci pomocy sąsiedzkiej	Wspieranie tworzenia partnerstw antykryzysowych, oraz procedur współpracy administracji publicznej z organizacjami w OLiOC.	Wspieranie powstawania sieci pomocy sąsiedzkiej i samoorganizacji mieszkańców.	Wspieranie tworzenia lokalnych programów odporności społecznej oraz inicjatyw zwiększających poziom bezpieczeństwa mieszkańców.
Rozwój wolontariatu kryzysowego	Wspieranie procesu szkolenie i certyfikacji wolontariuszy.	Wspieranie tworzenia lokalnych systemów szybkiej mobilizacji wolontariuszy.	Wspieranie integracji wolontariatu kryzysowego z lokalnym systemem OLiOC.
Budowanie zdolności organizacji i wspólnot lokalnych do reagowania na sytuacje kryzysowe oraz długotrwałe zagrożenia	Wspieranie rozwoju edukacji w zakresie bezpieczeństwa i reagowania na kryzysy oraz zagrożenia.	Wspieranie budowania lokalnych zasobów strategicznych i mechanizmów wzajemnego wsparcia organizacji, umożliwiających utrzymanie działalności podczas kryzysów.	Wspieranie gotowości operacyjnej organizacji przeciwdziałających kryzysom, ratowniczych i pomocowych.

Komitet do spraw
Pożytku Publicznego

SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

Poziom ogólnokrajowy

Strona rządowa

Komitet do spraw Pożytku Publicznego oraz organy administracji centralnej odpowiedzialne za realizację działań

Strona obywatelska

Strona pozarządowa w Radzie Działalności Pożytku Publicznego

Poziom regionalny i lokalny

Strona rządowa i samorządowa

Pełnomocnicy i przedstawiciele wojewodów oraz organów samorządowych

Strona obywatelska

Regionalne i lokalne rady działalności pożytku publicznego

Finansowanie Strategii

Model mieszany, uwzględniający budżet państwa, Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, budżety jednostek samorządu terytorialnego oraz środki różnych funduszy celowych. Przewidziany jest również udział funduszy i programów Unii Europejskiej.

Monitorowanie i ewaluacja

W systemie monitorowania i ewaluacji przewiduje się ewaluację śródokresową i końcową oraz raporty z realizacji Strategii, które powstawać będą przy partycypacyjnym zaangażowaniu przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego.

RAMOWA KONCEPCJA

Strategii Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Dowiedz się więcej www.gov.pl/pozytek

Komitet do spraw Pożytku Publicznego